

244**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 4 kwietnia 1995 r.

w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji.

Na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473) zarządza się, co następuje:

§ 1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, udziela pomocy finansowej na realizację inwestycji w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym i usługach dla rolnictwa, mających na celu:

1) poprawę efektywności produkcji polegającą w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania,

2) lepsze wykorzystanie zasobów pracy,

3) tworzenie bazy surowcowej upraw przemysłowych,

4) poprawę jakości produkcji żywnościowej,

5) zwiększenie oferty towarowej i usługowej oraz jej lepsze dostosowanie do potrzeb rynku krajowego i rynków zagranicznych,

6) ograniczenie uciążliwości dla środowiska.

§ 2. Pomocą finansową ze strony Agencji objęte są

następujące działania mające na celu poprawę struktury agrarnej:

- 1) kupno nieruchomości rolnych i urządzenie gospodarstw rolnych,
- 2) urządzenie nieruchomości rolnych dzierżawionych w okresach wieloletnich.

§ 3. Agencja udziela pomocy finansowej na następujące przedsięwzięcia tworzące nowe miejsca pracy:

- 1) modernizację, budowę i rozbudowę gospodarstw rolnych, zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego i zakładów świadczących usługi dla rolnictwa,
- 2) kupno zakładów, o których mowa w pkt 1, oraz maszyn i urządzeń stanowiących ich wyposażenie.

§ 4. 1. Pomocą finansową ze strony Agencji objęte są:

- 1) budowa wodociągów i kanalizacji na terenach wiejskich,
- 2) telefonizacja wsi,
- 3) mała przedsiębiorczość na wsi,
- 4) gazyfikacja wsi.

2. Udzielając pomocy, o której mowa w ust. 1, Agencja kieruje się zasadą przyspieszania rozwoju infrastruktury techniczno-produkcyjnej w regionach, w których poziom tej infrastruktury jest niższy od średniej krajowej.

§ 5. 1. Agencja obejmuje pomocą finansową:

- 1) działalność związaną z podnoszeniem i zmianą kwalifikacji zawodowych oraz praktyczną nauką zawodu,
- 2) działalność związaną z doradztwem oraz informacją w zakresie:
  - a) produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego,
  - b) zbytu artykułów rolnych i spożywczych,
  - c) funkcjonowania rynku rolno-spożywczego,
  - d) infrastruktury techniczno-produkcyjnej wsi,
  - e) tworzenia nowych miejsc pracy na wsi,
  - f) zarządzania i rachunkowości rolnej.

2. W zakresie określonym w ust. 1 Agencja współpracuje z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencją Rynku Rolnego oraz ośrodkami doradztwa rolniczego.

§ 6. Agencja realizuje również inne zadania polityki rolnej państwa, określone w odrębnych przepisach oraz wynikające z umów międzynarodowych o wykorzystywaniu środków bezzwrotnej i kredytowej pomocy zagranicznej.

§ 7. Agencja realizuje swoje zadania przez:

- 1) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na warunkach określonych w § 8—11 i 16,
- 2) spłatę za kredytobiorcę części udzielonego kredytu, na warunkach określonych w § 12 i 16,
- 3) udzielanie gwarancji kredytowych oraz poręczeń spłaty kredytów bankowych, na warunkach określonych w § 13,
- 4) udział w finansowaniu przedsięwzięć, na warunkach określonych w § 14—16 i 19,

5) udzielanie pożyczek, na warunkach określonych w § 16 i 19,

6) finansowanie lub udział w finansowaniu przedsięwzięć, na warunkach określonych w § 17,

7) wykup obligacji banków regionalnych, emitowanych celem restrukturyzacji należności kredytowych zrzeczonych w nich banków spółdzielczych, na warunkach określonych w § 18,

8) obejmowanie udziałów i akcji na warunkach określonych w § 19.

§ 8. 1. Agencja stosuje dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki, z którymi zawarła umowy, przeznaczonych na finansowanie przedsięwzięć, o których mowa w § 1—3, w ramach przyznanych im limitów.

2. Agencja może zawierać umowy jedynie z bankami, których kapitał własny jest nie mniejszy niż minimum kapitału własnego wymaganego przy tworzeniu nowego banku.

3. Umowy zawierane przez Agencję z bankami powinny określać w szczególności:

- 1) warunki kredytowania,
- 2) tryb przyjmowania i opracowywania wniosków kredytowych,
- 3) terminy powiadamiania o limicie dopłat,
- 4) sposób i terminy zgłaszania zapotrzebowania i rozliczania dopłat,
- 5) sposób ustalania cen rynkowych, o których mowa w § 11 ust. 4 pkt 1 lit. b),
- 6) warunki realizacji spłat części udzielonego kredytu, o których mowa w § 12,
- 7) sposób przeprowadzania przez Agencję i bank kontroli realizacji umów kredytowych objętych dopłatami,
- 8) warunki zwrotu Agencji dopłat w razie udzielenia lub wykorzystania kredytu niezgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia albo naruszenia przez kredytobiorcę warunków umowy kredytowej,
- 9) warunki zwrotu Agencji spłaty części kredytu w razie sprzedaży, bez zgody Agencji, nabytych gruntów i gospodarstw rolnych albo innych obiektów i urządzeń nabytych za kredyt objęty dopłatami Agencji, jeśli sprzedaż nastąpiła w ciągu pięciu lat od dnia nabycia.

§ 9. 1. Warunkiem udzielenia dopłat do oprocentowania kredytów, o których mowa w § 8 ust. 1, jest w szczególności przedstawienie przez kredytobiorcę planu przedsięwzięcia pozytywnie zaopiniowanego przez właściwy dla miejsca realizacji przedsięwzięcia ośrodek doradztwa rolniczego.

2. Opinie, o których mowa w ust. 1 oraz w § 11 ust. 3 pkt 3 lit. b) i w § 13 ust. 2 pkt 2, ośrodki doradztwa rolniczego wydają nieodpłatnie i sporządzają je na formularzach, których wzór określi Prezes Agencji.

§ 10. 1. Kwoty kredytów objęte dopłatami do oprocentowania nie mogą przekraczać:

- 1) 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne, nie więcej jednak niż 300 000 zł,
- 2) 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działy specjalne produkcji rolnej, a także przetwórstwo rolno-spożywcze oraz usługi dla rolnictwa, nie więcej jednak niż 1 milion zł.

2. Kwoty kredytów, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane jednemu podmiotowi do wysokości 1 miliona zł, bez względu na liczbę realizowanych przedsięwzięć, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Prezes Agencji może wyrazić zgodę na zwiększenie, nie więcej jednak niż trzykrotne, kwot kredytów, o których mowa w ust. 1 i 2, jeżeli podmiot ubiegający się o kredyt będzie realizować przedsięwzięcie objęte programem branżowym lub regionalnym, zaakceptowanym przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

§ 11. 1. Oprocentowanie kredytów, o których mowa w § 10 ust. 1, może być zmienne i nie może wynosić więcej niż 1,50 stopy kredytu redyskontowego w stosunku rocznym.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3—5, należne bankowi oprocentowanie płacone jest przez:

1) kredytobiorcę — w wysokości połowy oprocentowania określonego w ust. 1, nie więcej jednak niż 20% kredytu w stosunku rocznym,

2) Agencję — w pozostałej części.

3. Dopłaty do oprocentowania kredytów mogą być zwiększone, jeżeli kredyty zostały udzielone na:

1) sfinansowanie przedsięwzięć objętych programami, o których mowa w § 10 ust. 3,

2) zakup gruntów rolnych mający na celu:

a) powiększenie gospodarstwa rolnego,

b) utworzenie nowego gospodarstwa rolnego o powierzchni nie mniejszej od średniej w danym województwie według danych Głównego Urzędu Statystycznego, z zastrzeżeniem pkt 3,

3) utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego przez osoby, które:

a) nie przekroczyły 40 roku życia,

b) złożyły w banku, pozytywnie zaopiniowany przez ośrodek doradztwa rolniczego, plan przedsięwzięcia, którego realizacja utworzy gospodarstwo rolne dające kredytobiorcy i jego rodzinie podstawowe źródło utrzymania.

4. Dopłaty, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3:

1) nie przysługują:

a) w odniesieniu do tej części nabywanego gruntu, która spowoduje powiększenie powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 100 ha przeliczeniowych gruntów rolnych,

b) w odniesieniu do tej części ceny umownej, która przewyższa poziom cen rynkowych na danym terenie,

c) w odniesieniu do nabywanych gruntów Skarbu Państwa, jeśli płatność jest rozłożona na raty,

2) podlegają zwrotowi, a dalsze dopłaty nie przysługują, w wypadku sprzedaży, bez zgody Agencji, nabytych gruntów i gospodarstw rolnych albo innych obiektów i urządzeń nabytych za kredyt objęty dopłatami Agencji, jeśli sprzedaż nastąpiła w okresie kredytowania lub w ciągu 5 lat od dnia nabycia.

5. Dopłaty do oprocentowania nie mogą przekraczać:

1) w odniesieniu do kredytów, o których mowa w ust. 3 pkt 1 — kwoty wyliczonej z zastosowaniem zasady określonej w ust. 2, powiększonej o połowę tej kwoty,

2) w odniesieniu do kredytów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 — kwoty odsetek naliczonej w wysokości 1,25 stopy kredytu redyskontowego.

6. Wniosek o zwiększenie dopłaty do oprocentowania składa się w banku na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

§ 12. Agencja, na wniosek kredytobiorcy składany w banku, zamiast kontynuować dopłaty do oprocentowania, może spłacić za kredytobiorcę część udzielonego kredytu. Spłata nie może przekroczyć sumy zdyskontowanych dopłat do oprocentowania od nie spłaconej części kredytu i może być dokonana równocześnie ze spłatą przez kredytobiorcę pozostałej części kredytu wraz z odsetkami.

§ 13. 1. Agencja może udzielać gwarancji kredytowych oraz poręczeń spłaty kredytów na realizację przedsięwzięć, o których mowa w § 1—3.

2. Warunkiem ubiegania się o uzyskanie poręczenia spłaty kredytu jest:

1) złożenie, za pośrednictwem banku, wniosku na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji,

2) przedstawienie planu przedsięwzięcia z pozytywną opinią właściwego dla miejsca realizacji przedsięwzięcia ośrodka doradztwa rolniczego,

3) zawarcie warunkowej umowy kredytowej,

4) złożenie zaświadczeń o niezaleganiu z płatnościami podatków oraz składek na ubezpieczenie społeczne,

5) złożenie dokumentów dotyczących statusu prawnego i sytuacji finansowej podmiotu ubiegającego się o poręczenie,

6) złożenie innych dokumentów mogących świadczyć o kredytobiorcy lub wymaganych dodatkowo przez Agencję.

3. Wniosek, który spełnia wymogi formalne, powinien być rozpatrzony w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

4. Poręczenie jest terminowe i udzielane do wysokości 60% wykorzystanej kwoty przyznanego kredytu oraz odsetek od kwoty objętej poręczeniem, nie więcej niż do 1 miliona zł.

5. Agencja może udzielać gwarancji do kwoty 1 miliona zł.

6. Agencja może żądać stosownych zabezpieczeń udzielonego poręczenia lub gwarancji, a także poddania się egzekucji w trybie art. 777 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego.

7. Z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji Agencja pobiera jednorazowo prowizję w wysokości 1% poręczonej lub 2% gwarantowanej kwoty kredytu.

§ 14. Środki uzyskane z bezzwrotnej i kredytowej pomocy zagranicznej są wykorzystywane przez Agencję na udział w finansowaniu przedsięwzięć wymienionych w § 4 ust. 1.

§ 15. 1. Z wnioskami o udział w finansowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, mogą występować gminy.

2. Wniosek o udział w finansowaniu składa się w Agencji na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

3. Udział w finansowaniu, o którym mowa w ust. 1, nie może przekraczać:

- 1) 35% kosztów budowy wodociągów — w województwach, w których procent gospodarstw wiejskich zaopatrywanych w wodę z wodociągów zbiorczych nie przekracza 70% średniej krajowej,
- 2) 30% kosztów budowy wodociągów — w województwach, w których procent gospodarstw wiejskich zaopatrywanych w wodę z wodociągów zbiorczych mieści się między 70% średniej krajowej a średnią krajową,
- 3) 25% kosztów budowy wodociągów — w województwach, w których procent gospodarstw wiejskich zaopatrywanych w wodę z wodociągów zbiorczych jest wyższy od średniej krajowej,
- 4) 40% kosztów budowy kanalizacji,
- 5) 25% kosztów telefonizacji.

4. Agencja może uczestniczyć w finansowaniu przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem zapewnienia przez inwestora środków w wysokości co najmniej:

- 1) w województwach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 — 65% kosztów budowy wodociągu, przy czym udział mieszkańców zainteresowanych realizacją przedsięwzięcia nie może być mniejszy niż 20% kosztów budowy,
- 2) w województwach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 — 70% kosztów budowy wodociągu, przy czym udział mieszkańców zainteresowanych realizacją przedsięwzięcia nie może być mniejszy niż 25% kosztów budowy,
- 3) w województwach, o których mowa w ust. 3 pkt 3 — 75% kosztów budowy wodociągu, przy czym udział mieszkańców zainteresowanych realizacją przedsięwzięcia nie może być mniejszy niż 30% kosztów budowy,
- 4) 60% kosztów budowy kanalizacji, przy czym udział mieszkańców zainteresowanych realizacją przedsięwzięcia nie może być mniejszy niż 10% kosztów budowy,
- 5) 75% kosztów telefonizacji, przy czym udział mieszkańców zainteresowanych realizacją przedsięwzięcia nie może być mniejszy niż 35% kosztów.

5. W sprawach dotyczących dofinansowywania inwestycji telefonizacyjnych Agencja współpracuje z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Telekomunikacji na Wsi.

6. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Agencja zawiera z gminą umowę, która określa w szczególności kwotę oraz terminy i warunki udziału w finansowaniu.

§ 16. 1. Z wnioskiem o pomoc Agencji w finansowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, może wystąpić osoba fizyczna lub osoba prawna prowadząca bądź podejmująca pozarolniczą działalność gospodarczą na wsi.

2. Pomoc Agencji dla osób, o których mowa w ust. 1, może być przyznana pod warunkiem zapewnienia przez

wnioskodawcę środków własnych w wysokości co najmniej 30% kosztów przedsięwzięcia i nie może:

- 1) być większa niż 50% kredytu w razie udzielenia kredytu, o którym mowa w § 7 pkt 1 i 2,
- 2) być większa niż 10 000 zł na jedno miejsce pracy powstające w wyniku realizacji przedsięwzięcia,
- 3) przekraczać 60 000 zł dla jednego podmiotu.

3. Agencja może udzielać pożyczek w kwocie do 200 000 zł osobom prawnym prowadzącym działalność na rzecz rozwoju małej przedsiębiorczości na wsi. Agencja może uzależnić udzielenie pożyczki od uzyskania pozytywnej opinii Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Rady Agencji.

4. Wniosek o pomoc w finansowaniu przedsięwzięcia, o której mowa w ust. 1, lub udzielenie pożyczki, o której mowa w ust. 3, składa się na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

§ 17. 1. Agencja może finansować lub uczestniczyć w finansowaniu przedsięwzięć wymienionych w § 5, realizowanych przez ośrodki doradztwa rolniczego, instytuty naukowe, zakłady doświadczałne, uczelnie i szkoły.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może być przyznana również na zakup sprzętu niezbędnego do realizacji przedsięwzięć.

3. Wniosek o finansowanie lub udział w finansowaniu przedsięwzięć składa się w Agencji na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

4. Agencja może uzależnić udzielenie pomocy finansowej od uzyskania pozytywnej opinii Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Rady Agencji.

5. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą uzyskać pomoc finansową tylko raz w roku. Pomoc ta nie może przekraczać 20 000 zł i jest realizowana w formie bezgotówkowej.

6. Niezależnie od pomocy określonej w ust. 2 i 5 podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą uzyskać pomoc finansową Agencji na działalność związaną z praktyczną nauką zawodu. Udzielając pomocy Agencja uwzględnia rodzaj i okres trwania praktyk oraz liczbę uczestników.

§ 18. 1. Agencja może wykupywać obligacje banków regionalnych, o których mowa w § 7 pkt 7.

2. Agencja, w pierwszej kolejności, może wykupywać obligacje banków regionalnych zrzeszających banki spółdzielcze, którym do dnia 18 stycznia 1994 r. Fundusz Restrukturyzacji i Oddłużenia Rolnictwa nie przekazał środków na realizację zaakceptowanych wniosków o wykup wierzytelności. Środki przeznaczone przez Agencję na wykup obligacji nie mogą przekraczać 50% sumy kwot określonych we wnioskach o wykup wierzytelności.

3. Wykupem mogą być objęte również obligacje banków regionalnych wyemitowane celem restrukturyzacji powstałych do dnia 13 sierpnia 1994 r. należności kredytowych banków spółdzielczych, wynikających z kredytów udzielonych na cele zgodne z zadaniami Agencji.

4. Wniosek o wykup obligacji składa się w Agencji na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

§ 19. 1. Agencja może uczestniczyć w finansowaniu przedsięwzięć polegających na tworzeniu przez osoby prawne rolniczych rynków hurtowych i giełd rolnych. Pomoc finansowa może być udzielona w formie pożyczki lub dofinansowania przedsięwzięcia. Za zgodą Ministra Finansów pomoc może być realizowana także przez obejmowanie przez Agencję udziałów lub akcji w spółkach prawa handlowego.

2. Agencja może uzależnić udzielenie pożyczki lub dofinansowanie przedsięwzięcia od pozytywnej opinii Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Rady Agencji.

3. Wniosek o udzielenie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, składa się na formularzu, którego wzór określi Prezes Agencji.

§ 20. 1. Agencja, na zasadach określonych w § 11 ust. 1 i 2, może udzielać dopłat do oprocentowania kredytów udzielonych w 1994 r. — na cele określone w § 1 pkt 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1993 r. w sprawie szczegółowego zakresu, zasad i trybu finansowania z budżetu państwa dopłat do oprocentowania

kredytów bankowych udzielonych w roku 1993 (Dz. U. Nr 30, poz. 137).

2. Agencja może, zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 5 pkt 1, zwiększyć dopłaty do oprocentowania kredytów zaciągniętych przed dniem 14 września 1994 r., jeżeli realizowane przez kredytobiorcę przedsięwzięcie spełnia warunki określone w programach, o których mowa w § 10 ust. 3.

3. Do spraw wszczętych i nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 1994 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 47, poz. 191 i Nr 94, poz. 453).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Oleksy*